

دفتر سردبیری: رامین افشاری
آنلاین و سایت: محدثه سنایی‌فر، شهباز رحمانی
 سهیل سربایان، محمد هوشمند و علی بیرقدار
مدیر هنری: محمد طاهری
دبیر فنی: حجت حکیمی
صفحه آرایی: محمد عباسپور
نظارت: حسن ابراهیمی و سعید ایلانلو
تصحیح و ویراستاری: محسن جانی‌پور (دبیر)،
 احمد تهوری، فریبا جمالی، مریم فریدنیا،
 زینب رجبی، علیرضا آباپی، داریوش کمالی‌پور، آزاد

حمید رضا شیخی، حمید کر معلی، مجید گرامی،
 مهدی کلهر نژاد
حروفچینی: ابراهیم نجفی (دبیر)، مجید سلطانی،
 علیرضا خاموشی، سمیه اینانلو، داوود مبارکی،
 امیرسعادت کاشانی
همکاران مدیریت چاپ: بابک اسکندرنیا، حسین فدایی،
 محمدرضا قادری محمد آقارضا، سیدجواد شریفی، قاسم
 زر قومی، محمود حمیدی، غلامرضا آرام، مهدی انصاری،
 محسن ظریفی، امیر قادری و حسن ملک
تدارکات: مجتبی تکلو

نشانی: تهران خیابان خرمشهر - شماره ۲۰۸
 تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ - ۸۸۷۶۱۲۵۴ - ۸۸۷۶۱۲۵۴
 روابط عمومی: ۵-۸۸۷۶۹۰۷۴
 صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ پیامک:
 ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ - امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
 چاپ و صحافی: هنر سرزمین سبز
 لیتوگرافی: مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
 سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: تهران خیابان
 خرمشهر شماره ۱۶ تلفن: ۱۸۷۷
 و ۴-۱۰۶۰۸۵۰۰
 انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:
 ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲

www.iran-newspaper.com
 editorial@iran-newspaper.com

مردم از سیاستمداران جلوتر
 هستند

تجربه نظام پارلمانی در اروپا و ایران
 در گفت‌وگو با محمد حسین زارعی
 استاد حقوق عمومی ۷۱

از مصلحت‌خانه تا پارلمان
 پارلمان در ایران، عراق و ترکیه
 چه تفاوتی با هم دارند؟ ۷۴

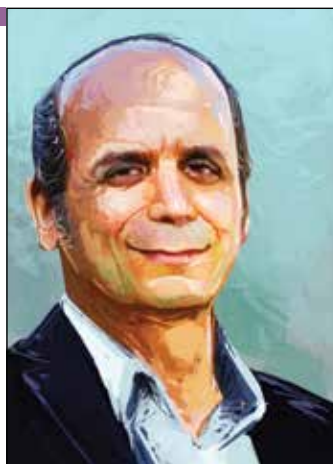
مشارکت سیاسی
 و چالش‌های مطالبه‌گری
 چرایی طرح مطالبات فردی و جمعی
 در گفت‌وگو با علی محمد حاضری
 جامعه‌شناس ۷۶

نمابندگی مطلوب
 و شاخص‌های آن
 شیوه حضور و نقش مردم در
 اتخاذ تصمیم‌های مختلف چگونه
 است؟ ۷۹

شرط کارآمدی مجلس
 چطور می‌توان از مجلس
 مطالبه‌گری کرد؟ ۸۱

از تفکیک قوا تا ساختارهای
 سیاسی و اجتماعی ایران
 بررسی نظام‌های حقوقی دنیا
 در گفت‌وگو با سید محمد هاشمی
 استاد حقوق اساسی ۸۳

نمایندگان مردم
 باید حکمرانی بدانند
 روایت محمدرضا باهنر
 از چرخش نخبگان
 در پارلمان ۸۵

رؤیای ایرانی مردم به مرهم و دلداری نیاز دارند

گفت‌وگو با دکتر عباس کاظمی
 جامعه‌شناس و عضو هیأت علمی
 پژوهشکده مطالعات فرهنگی و
 اجتماعی درباره رویاهای مشترک
 و اینکه چطور می‌توان روی آنها
 برای عبور از بحران‌ها و تنگناهای
 اجتماعی حساب کرد

۱۰۵

زندگی‌نامه

گرایش پدرم میانه‌روی و اعتدال بود

روایتی از زندگی جوانی
 محسن هاشمی و آنچه از پدر
 به یادگار مانده است

۱۲۰

پرونده دوم ماه

خانه قانون و تدبیر؟
 روی آب یا سراب؟
 کارنامه چهل ساله قانون‌گذاری
 در مجلس شورای اسلامی ۸۹

رؤیای ایرانی

علیه «امید آرزومندان»
 امید آرزومندان یا امید
 واپس‌گرایانه کدامیک؟ ۱۰۸
 رستم شاهنامه، نماد رؤیای ایرانی
 آیا جامعه ایرانی در اعماق هویت
 تاریخی خود یک کهن‌الگوی
 ایرانی دارد؟ ۱۰۹

رؤیای ایرانی:
 از آرزومندی تا کابوس ۱۱۰
 رؤیای ایرانی و تنش برزخی
 رؤیا چه می‌تواند باشد؟ ۱۱۲

مسئله

اجماع حاکمیتی برای دستیابی
 به برجام و ماندن در آن
 ابعاد پیدا و پنهان برجام در
 گفت‌وگو با بهزاد صابری، مشاور
 وزیر امور خارجه ایران ۱۱۳
 نظام حکمرانی باید مقتدر باشد
 علی اکبر گرجی در گفت‌وگو با
 «ایران» از اهمیت بازنگری در
 قانون اساسی می‌گوید ۱۱۶

زندگی‌نامه

خیبر

خاطرات منتشر نشده مرحوم اکبر
 هاشمی رفسنجانی اسفند ۱۳۷۶ ..... ۱۲۸